



03-09-2015

Principper for valg af små storbyteatre 2017-2020

Sagsnr.
2015-0204998

København har som hovedstad en forpligtelse til at sikre et mangfoldigt kultur- og teaterliv, som tilgodeser byens forskellige befolkningsgrupper samt besøgende fra ind- og udland.

Dokumentnr.
2015-0204998-1

Sagsbehandler
Line Nissen

De små storbyteatre

Københavns små storbyteatre udgør en dynamisk gruppe af små nytænkende enheder, der bidrager til at udvikle og udfordre det Københavnske teaterbillede og gør København til en platform for et innovativt og eksperimenterende teatermiljø, der tiltrækker kunstnere og besøgende fra hele verden.

De små storbyteatre er en ordning, hvor staten og kommunen sammen yder støtte til en række teatre. De nuværende 11 små storbyteatres driftstilskud ligger mellem 1,8 og 6,2 mio. kr. årligt., og udgør samlet 43,2 mio. kr. i årlig støtte. Puljen finansieres af Københavns Kommune med 26,1 mio. kr. (ca. 60%) og af staten med 17,1 mio. kr. (ca. 40%).

Der indgås 4-årige aftaler, dels mellem Københavns Kommune og Kulturministeriet og dels mellem Københavns Kommune og de enkelte teatre.

Ordningen svarer til egnsteatre i landets mindre kommuner.

Scenekunst i København

De små storbyteatre er en del af en større helhed af offentligt støttede teatre i København. Samlet spænder de over:

- Det Kongelige Teater, støttet af staten
- Københavns Teatre (Nørrebro Teater, Betty Nansens Teater, Republique, Østre Gasværk og Folketeatret), støttet af staten
- De små storbyteatre, støttet samlet af Københavns Kommune og staten
- Projektstøttede teatre og aktiviteter, støttet individuelt af Københavns Kommune eller staten

Ud over staten og kommunen spiller diverse fonde også en stor rolle i de enkelte teatres økonomi, ligesom flere teatre også er i stand til at skabe en betydelig indtægt via billetsag mv.

Samlet set skal de forskellige støtteordninger sikre en bred vifte af forskelligartede scenekunsttilbud. Aktørerne spænder fra vækstlaget

til de helt professionelle aktører, og skuespillere og instruktører bevæger sig frit imellem de forskellige scener.

Grundlag for principperne

Dans og performance bør være en del af det Københavnske teater tilbud. Dansen som kunstart er vokset fra at være vækstlag til at have fundet fodfæste gennem de senere år. Dansen er blevet placeret i det københavnske publikums bevidsthed, men der skal fortsat arbejdes for at fremme publikumsinteressen.

Dans og performance har tidligere været en del af det område, der skulle prioriteres under ordningen 'de små storbyteatre'. Men i forlængelse af sidste valg af små storbyteatre, blev Dansescenen trukket ud af dette område og lagt ind under et større tilskud til Dansehallerne. Støtte til dansescenen håndteres derfor i en anden sammenhæng.

Principper for valg af små storbyteatre 2017-2020

1. De små storbyteatre skal sammen med hovedstadens øvrige scener sikre et bredt og forskelligartet teaterudbud

I udvælgelsen af små storbyteatre skal der herved også tages højde for publikums interesser og den samlede geografiske fordeling af teatrene. De små storbyteatre er etablerede teatre såvel kunstnerisk som organisatorisk, men har muligheden for at spille et mere smalt og nyskabende/udviklende repertoire, da de ikke har så mange publikumspadser, der skal fyldes. De små storbyteatre skal sikre efterspørgslen fra de meget forskelligartede miljøer og befolkningsgrupper, der ikke er "dækket ind" af Det Kongelige Teater og teatrene under Københavns Teater. Små storbyteatre skal rumme teater i børnehøjde, nyskabende performance, det musikdramatiske område, eksperimenterende teater, ny dansk og udenlandsk dramatik, samt de bedste teaterprojekter fra ind- og udland. De små storbyteatre skal desuden opfange og iscenesætte nye strømninger inden for teaterverdenen og samtidig dyrke talentudviklingen og skabe sikre organisatoriske og kunstneriske rammer for nye projekter.

2. Teatrene skal besidde solid ekspertise - kunstnerisk og organisatorisk

Der findes mange nye teatergrupper i København, som arbejder med at finde nye udtryksformer, gå andre veje og udvikle deres egen stil, som især appellerer til det unge publikum. Nogle vil være kortvarige, andre vil blive dem, der i de kommende år bliver toneangivende inden for dansk teater. Store faste tilskud i 3-4 år stiller mange forskelligartede krav til det enkelte teater. Det kræver, at teatrene er veletablerede,

velrenommerede og solide, både hvad angår det kunstneriske niveau og den økonomiske styring. Der bør ved valget af teatre lægges vægt på, at teatrene er solide kunstnerisk såvel som organisatorisk og administrativt. For de spændende men uetablerede grupper vil projektstøtte eller 1-årige tilskud være den rigtige støtte i endnu nogle år. Det bør sikres, at de får plads i det københavnske teaterbillede, men ikke som små storbyteatre.

3. Teatrenes profiler skal være skarpe

Skarphed i profilen er nødvendigt for at sikre, at teatret i hele perioden har fingeren på pulsen, opfanger nye strømninger og dækker behovet for kvalitet og fornyelse hos netop den målgruppe, der primært søges dækket ind ved valget af et teater. I denne henseende kan det være en fordel at tilgodese teatre, der er forankrede i København og skaber scenekunst for byens borgere, hvilket også kan bidrage til at 'brande' København som en kreativ by når teatrene turnerer i ind- og udland.

4. Teatre skal nedbryde grænser

De små storbyteatre har det organisatoriske og kunstneriske fundament, der skal til for at tillade nye eksperimenter, uden at være bundet af samme behov for billetindtægter som de statsstøttede teatre. At nedbryde grænser forstås her som et øget samarbejde med – og inspiration fra - andre teatre i Europa og i verden, således at København fremstår som en by med et udfordrende og nytænkende teaterliv i international klasse.

5. Der skal sikres åben scene faciliteter

Teatre uden faste spillesteder kan opleves på åbne scener, som gæstespil på eksisterende teaters scener, på utraditionelle spillesteder og i det offentlige rum. Der har gennem flere år været et stærkt ønske om en åben scene i København. Ved valget af de nuværende små storbyteatre blev det sikret, at mindst 25% af opførslerne på de små storbyteatre blev gæstespil - svarende til tidligere perioders niveau. Der er dog i teatermiljøet en stående debat om, hvordan vi i endnu større grad, skaber rum for gæstespil og åben scene-faciliteter. Enten som en dedikeret åben scene eller ved at stille krav til de eksisterende sceners åbenhed for andre teatre.

6. Der skal være plads til vækstlaget

Med funktioner som åbne scener og co-produktioner, kan små storbyteatre i kraft af deres professionalisme og ekspertise være væksthuse og fødselshjælpere for nye talentfulde og visionære teaterkunstnere. Både i ved at stille faciliteter til rådighed, men også gennem administrativ og faglig støtte.

7. Fokus på børne-/familieteater

Danmark har en stærk tradition for børneteater af høj kvalitet. Teatrene giver børnene mulighed for oplevelser med fordybelse og nærvær i en dagligdag, der ofte er præget af travlhed og omskiftelser. 18 % af byens indbyggere er børn. Og det bør sikres, at der i København findes børne- og familieteatre af høj kvalitet, som dækker de forskellige aldersgrupper, institutioners og familiers muligheder for teaterbesøg med børnene. Det Kongelige Teater og Københavns Teater stilles også over for krav om familieforestillinger. De store opsætninger kan dog ikke træde i stedet for de små storbyteatres forestillinger i børnehøjde, der ofte foregår i mindre rum med tæt kontakt til skuespillerne. 38% af budgettet til de små storbyteatre, går i den nuværende aftale til børne- og familieteatre.

8. Det unge publikum skal tilgodeses

50 % af Københavns befolkning er mellem 20 og 40 år. Det unge publikum er ved at finde ind i de københavnske teatersale. Det skyldes ikke mindst, at flere teatre bevidst har valgt at satse på det unge publikum, både ved valg af forestillinger, ved målrettet markedsføring og gennem samarbejde i lokalområdet. Ved valg af nye teatre bør det vægtes, at teatrene satser på at udvikle publikumsarbejdet, herunder at åbne institutionerne og involvere unge i processen – dette gælder også andre og nye publikumsgrupper, der ellers ikke ville komme i teatret.

9. Professionalisering af administration og samarbejder

Som led i fornyelsen på de små scener bør der lægges vægt på at støtte teatre, der eksperimenterer ikke alene kunstnerisk, men også med nye ledelses- og produktionsformer. Teatrene er små selvejende institutioner med egen administration. Oftest er der kun 2-4 ansatte, som varetager såvel den kunstneriske ledelse som billetsalg, markedsføring, bogholderi, billetkontrol, fundraising osv. De små storbyteatre arbejder sammen om fælles markedsføring, fælles billetkøbsordning og deler f.eks. revisor og it-konsulent. Selvom teatrenes lille størrelse og forskelligheden er teatrenes kendetegn, vurderes det, at der enkelte steder kan skabes et større administrativt samarbejde. Ved udvælgelsen bør der lægges vægt på, at der udvikles nye

områder for administrative samarbejder, indkøbsaftaler, udbygning af fleksibilitet og strategisk sigte. Der bør også etableres flere tværgående aktiviteter, på linje med teaterfestivalen CPH Stage, som skaber synergi og læring på tværs gennem samarbejde.

10. Tilskuddene til de enkelte teatre skal være bæredygtige

Antallet af teatre alene er ikke afgørende for hvor meget og hvor godt teater, der produceres. For små tilskud til for mange teatre betyder, at en uforholdsmæssig stor del af tilskuddet bruges til husleje og administration. Højere tilskud kan sikre større professionalisme, flere produktioner, forestillinger og aktivitetsdage og dermed en bedre udnyttelse af de enkelte teatres faste driftsudgifter. Et tilstrækkeligt budget til professionel markedsføring er essentielt for publikumsinteressen og dermed teatrenes egenindtægter. Kravet om økonomisk bæredygtighed kan også imødekommes ved at flere mindre teatre går sammen om en fælles ansøgning, hvor fælles scenefaciliteter, profil og administration danner rammen om en enhed.

Øvrige forhold der skal være opfyldt

Ud over principperne, som skal danne afsæt for valget af små storbyteatre, foreslår Kultur- og Fritidsforvaltningen også nogle basale forhold, som under alle omstændigheder skal være opfyldt på det enkelte teater:

- **De nuværende teatre skal have overholdt de gældende tilskudsafalter**

I efteråret 2015 gennemføres evalueringer både af de enkelte små storbyteatre og af ordningen generelt. I evalueringen vil kravene i aftalerne med de enkelte teatre blive gennemgået. Ved valg af teatrene bør det vægtes, i hvilket omfang teatrene har opfyldt kravene i aftalerne med Københavns Kommune.